

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 15. avgusta 1931.

šte. 33.

Problem brezposelnosti.

Prerokovanja o skorajšnjem izboljšanju konjunktura, ki ima svoj izvor v zmanjšanem zaslužku in vsled tega v omejenem konsumu mas, se ni uresničilo. Statistika nam dokazuje celo nasprotno: obseg zunanje trgovine v vseh državah se še vedno krči in armade brezposelnih neprestano rastejo, dasiravno je sezonska doba na višku. Število brezposelnih je že prekoračilo ogromno številko 20 milijonov oseb.

Večina industrijskih držav, ki to nadlogo najtežje občutijo, pomaga brezposelnosti s podporami. Te podpore pa zopet težko obremenjujejo državne finance, kar je bridko občutila Nemčija in zadnje čase tudi Anglija, ki s številom brezposelnih prednjačita Evropi. Prav tako slab položaj je tudi v Italiji, pa tudi v ostalih evropskih državah z izjemo Francije razmere niso veliko boljše. Prekomorske države, zlasti Ameriška Unija, se davijo v vedno naraščajočem številu nezaposlenih.

Popolnoma napačna je domneva, da smo pri nas v tem oziru kaj na boljšem. Razlika je samo ta, da se pri nas ne izkazuje števila brezposelnih v pravi višini, kar je umljivo, ker so pri nas podpore za brezposelne minimalne in kratkotrajne, iskanje nameščenja potom delavskih borz pa zlasti za kvalificirane delavce skoraj brezuspešno. Lahko računamo,

da je število brezposelnih pri nas že prekoračilo 200.000 ljudi.

Druge države skušajo omejiti brezposelnost z uvedbo velikih javnih del. Resno se pretresajo razni načrti, po katerih naj bi se delovni čas omejil v toliko, da bi našli zaposlitev tudi nezaposleni.

Res je, da produkcija vedno narašča ter se je že davno visoko dvignila nad svetovne potrebe. Strdij je izpodrinil človeka in producira hitrejše in cenejše. Tisti, ki hočejo rešiti človeštvo pred grozečimi katastrofami, pravilno razlagajo, da so stroji in druge iznajdbe tu za to, da človeštvu lajšajo borbo za obstanek, ne pa za to, da služijo samo nekaterim in jim polnijo že itak nabite blagajne.

Učinek pa je nasproten: iznajdbe moderne tehnike in kemije so zagnale milijone v bedo, dasiravno so nekaterim prinesle dobiček.

Svet rešuje vprašanje brezposelnosti prepočasi, dasiravno se vodilni krogi zavedajo resnosti tega problema, grozečega, da se reši sam po sebi z obupnimi sredstvi, ki prinesejo človeštvu še težjo dobo. Vendar se zaključujejo vse konference z različnimi brezpomembnimi in brezuspešnimi resolucijami.

Od zunaj tedaj ne smemo in ne moremo pričakovati pomoči.

Vprašanje je, če je pri nas potrebno in neizogibno, da brezposelnost narašča? Če je sploh neizogibno, da

je samo en delavoljen človek brez zaposlitve?

Naša zunanja trgovina sama nam daje odgovor, da ne bi bilo potrebna niti enemu delavoljnemu človeku ostati brez zaposlenja, če bi se gospodarska politika vrgla resneje na delo v tej smeri. Skoraj vse predmete, ki jih uvažamo iz inozemstva na škodo naše trgovinske bilance, bi lahko producirali doma. Manjka samo domače podjetnosti ker je našemu, brezplodno naloženemu kapitalu udobneje uživati visoke obresti, ki povzročajo zopet neznosno visoko kreditno obrestno mero za podjetne, vsled česar se tudi rentabilna podjetja onesposobljajo za konkurenčno borbo, da, onemogočajo in so prisiljena ustaviti obratovanje ter pahniti nove množice brezposelnih v obup.

Ob visoki obrestni meri kreditov je razvoj domače podjetnosti nemogoč!

Bližnja preteklost in sedanji stan nam kaže, da potrebujemo poleg tega veliko javnih del, da smo v tem oziru (ceste, železniško omrežje itd.)

še daleč za točko, ki bi jo morali že davno doseči. In vendar se sedaj neče ali ne more poiskati potrebnih sredstev za izvršitev najnujnejših ter se n. pr. vprašanje zgraditve proge Kočevje—Sušak odstavlja vedno bolj od dnevnega reda, prav tako tudi vprašanje zgraditve avtomobilskih cest, ki bi bile nov vir dohodkov tujskega prometa, in vprašanje izboljšanja stanja nemogočega drugega cestnega omrežja.

Glavni vzrok je prevelika zaščita domačega, brezplodno ležečega denarja, ki znači v gospodarskem življenju isto kar trotje med čebelami, in vse prevelik in neutemeljen je strah pred cenejšim inozemskim kapitalom, kateremu naj se ob pomanjkanju domače podjetnosti pusti svobodno udejstvovanje pri industrijalizaciji in pri javnih delih.

V nas samih je moč in v naši zemlji leže razgaljeni vsi pogoji za samopomoč; samo volje manjka tam, kjer bi morala biti.

Državne obligacije v službi trgovine.

V zadnji številki prinašamo opis nekaterih glavnih vzrokov nazadovanja kurzov naših vrednostnih papirjev. Omenili smo tudi, da se pripravljajo zakon, ki bo zabranjeval razne nedovoljene špekulacije z državnimi vrednostnimi papirji, kar je popolnoma pravilno, ker tako ravnanje ne škoduje samo našemu gospodarstvu in še posebej trgovini, temveč trpi vsled tega tudi naš ugled na zunaj.

Da se zopet vrnemo k **obligacijam za vojno škodo**, ki so pretečeni teden padle na 354 Din (nominala 1000 Din):

Človek bi pričakoval, da je mogoče trgovcu, ki rabi papirje za vložitev kavelje pri državnih dobavah, kupiti »ratno štetu« po tem ugodnem kurzu. Zadeva pa je drugačna, in vojne škode niti po mnogo višjem kurzu ne morete nikjer dobiti.

Kakor znano nosi vojna škoda $2\frac{1}{2}\%$ na obresti od nominala, tedaj

25 Din letno od vsake obligacije. Po današnji kurzni vrednosti znaša tedaj obrestovanje celih 7%.

Danes se je zglasil pri nas trgovec, ki je sklenil državno dobavo, pri kateri je imel vložiti 14.000 Din kavicije. Kot kavicijo je seveda lahko položil tudi vojno škodo, in sicer samo 14 komadov obveznic po 1000 Din nominala, kar bi ga ob današnjem kurzu stalo okoli 5000 Din. Ta denar pa bi ne ležal mrtev, temveč bi mu nosil po 7% obresti; tedaj več kot naložba na hranilno knjižico, poleg tega pa bi mu služil v trgovini. Res je sicer, da vojne škode ni mogel sedaj nakupiti; vendar pa je v svoji nepoučenosti padel v roke špekulantu, ki mu je posodil 10 obveznic kot založbo proti primerni garanciji, dočim je ostanek 4000 Din založil trgovec v gotovini.

Privatnik, ki je posodil trgovcu omenjene vrednostne papirje, mu je zaračunal od teh po 80 Din meseč-

nih obresti, kar odgovarja 9-6% obrestovanju od nominale ali celo 26-6% od današnjega kurza vrednosti. Če prištejemo še 7% obrestovanje od kurzne vrednosti (2¹/₂% od nominale), tedaj se privatnemu posojevalcu ta »usluga« obrestuje po nič manj kot 33-6%.

Trgovec, ki si je izposodil te oblige, je ob sklepu dobave razpolagal s 4000 Din gotovine, in bi mu gotovo ne bilo težko dobiti še 1000 Din, potrebnih za nakup 14 komadov obligacij po današnjem kurzu. Nepoznanje razmer mu je prineslo sledeče stroške, ker se dobava in založba kavnice nanaša na celo leto:

1. 6% obrestovanje (minimalno) od založene gotovine (v znesku 4000 Din) = **Din 240—**.

2. 9-6% obrestovanje od izposojenih obligacij (10.000 Din) = **Din 960—**.

Trgovca stane ta način položitve kavnice letno 1200 Din, kar sicer navidezno odgovarja prej opisanemu 6% in delno 9-6% obrestovanju.

Efektivno pa je trgovčeva izguba mnogo večja:

Z zneskom 4000 Din in poleg tega še s 1000 Din, ki bi jih — po njegovi lastni izjavi — tudi lahko utrpel, bi si nabavil vseh 14 potrebnih obligacij, s katerimi bi zadostil zahtevam kavnice.

Ako računamo 6% obrestovanje od 5000 Din, bi znašalo to letno 300 Din. Obligacije same pa mu nosijo letno 2¹/₂% obresti, kar znaša letno 350 Din. Ta način pokritja bi ga tedaj ne samo nič ne stal, marveč bi imel celo efektiven dobiček v znesku 50 Din letno.

Če manipuliramo tu s potrebno gotovino (5000 Din) in efektom, znaša trgovčeva izguba: 960 Din na obrestih, ki jih plača posojevalcu in 50 Din na razliki dobička, katerega bi mu ga prinesel nakup obligacij.

Napačna uporaba razpoložljivega zneska 5000 Din mu tedaj prinaša škodo 1010 Din letno, kar odgovarja 20-2% obrestovanju.

Naj bo ta slučaj trgovcem v opozorilo in pouk, kako se ne sme kalkulirati pri sličnih slučajih.

Kolikor nam je znano, računajo banke za enako posojilo po 1% semestralno, kar odgovarja 4% obrestovanju. Seveda je tudi njih zaslužek ob današnjem kurzu efektivno večji, ker dobijo od kurzne vrednosti (360 Din) faktično 25 Din na 2¹/₂% obrestih (od nominale 1000 Din) in poleg tega 40 Din na 4% letnih obrestih, ki jih plača trgovec. Skupno prejme banka od kurzne vrednosti 360 Din letno 65 Dni, kar odgovarja 18% efektivnemu obrestovanju.

Kakor je ta način nabave potrebnih obligacij mnogo ugodnejši, je vendar tudi v našem slučaju za trgovca mnogo bolj priporočljiva nabava potrebne kavnice potom nakupa obligacij, ker mu v celotni dobi stoji nasproti 6% obrestovanju investirane vsote (5000 Din) ob izdatku v znesku 300 Din, prejemek na 2¹/₂% obrestovanju obligacij v znesku 350 Din, poleg tega pa odpade plačevanje 4% obresti banki od založenih obligacij (10.000 Din nominale) v znesku 400 Din.

Celokupni dobiček, ki bi ga imel trgovec tudi v tem slučaju od nakupa, znaša 450 Din letno ali celih 9% nad običajno vložno obrestno mero.

Naložba v vrednostne papirje, tudi pozneje, ko trgovec ne potrebuje več papirjev za kavnico, ni brezplodna in ga ne ovira znatno pri njegovih financah, kar mu je vedno mogoče dobiti pri Poštni hranilnici ali Narodni banki lombardno posojilo po 250 Din na vsak komad proti 8% obrestovanju. Na eni strani plača v tem slučaju trgovec po 20 Din letnih obresti od izposojila na vsak komad na drugi strani pa dobi zato 25 Din od obligacije na 2¹/₂% letnih obrestih in se mu tedaj razlika med današnjo kurzno vrednostjo in dobljenim posojilom v znesku 110 Din (kurz = 360, posojilo 250), ki jo mora utrpeti pri lastnem obratnem kapitalu, obrestuje letno s 5 Din, kar odgovarja 4¹/₂% obrestovanju naloženega denarja.

Drugače je seveda takrat, ko so kurzi vrednostnih papirjev tako visoki, da obrestovanje nakupnega kapitala ne odgovarja obrestni meri na denarnem trgu.

Zato naj bo pri nakupu vrednostnih papirjev poleg varnosti (jamstva) merodajna vedno rentabiliteta vanje naloženega denarja, ki mora odgovarjati vsaj povprečni obrestni meri prostega denarnega trga.

Tudi danes smo se morali vsled pomanjkanja prostora omejiti pri gradivu ter izpustiti nadaljevanje razprave »Uprava trgovine«.

Schmoll Pasta

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Posebnost računa investicij.

Na splošno se pod »investicijami« razume celotni kapital, s katerim je trgovec udeležen pri kakem podjetju, dasiravno je ta neobičajni način uporabe izraza v nasprotju z njegovim posebnim pomenom v upravnem vodstvu slehernega podjetja.

Razlikovanje računa investicij od računa premičnega in nepremičnega inventarja ter njegova pravilna dodelitev in opredelitev povzročata resne preglavice tudi izvežbanemu knjigovodji.

Za nepremični inventar smatramo vse tiste predmete, ki jih ne moremo premikati in predstavljati, tedaj zlasti zemljišče, trdne zgradbe in naprave, ki so vpisane tudi v zemljiški knjigi. Za premični inventar pa štejemo opravo in take naprave, ki jih je moči predstavljati in premikati.

Seveda ne moremo niti enega niti drugega metati pri upravi trgovine v en sam, neločljiv predal, dasiravno v bilanci radi lažje preglednosti izkazujemo za vsak račun navadno le po eno postavko.

Kakor tvorijo n. pr. celokupno vrednost nepremičnega inventarja njegovi posamezni deli, zamoremo te dele zopet zbrati v posebne skupine: gozdi, pašniki, njive, neplodna zemlja, stavbišča, zgradbe etc. Tudi premični inventar se razdeli na več skupin, katerih glavne bi bile zlasti: oprava, stroji, orodje, merila, prevozna sred-

stva in včasih tudi obratovalni pomočki.

Pri trgovskem knjigovodstvu izkazujemo ta dva računa ločeno vsled neenake višine bilančnega odpisa od nabavne vrednosti, ker se en predmet obrabi hitreje kot drugi in postane v krajši ali daljši dobi manj vreden, oziroma pride celo ob vsako vrednost. Splošno pravilo je, da odpisujemo letno po 10% nabavne vrednosti od premičnega in po 2% nabavne vrednosti od nepremičnega inventarja, kar znači, da pripisujemo premičnemu inventarju desetletno, nepremičnemu pa petdesetletno amortizacijsko dobo.

Nekako v sredi med tema dvema računoma, vsé kakor pa zelo soroden in deloma z enim in z drugim spojen pa je račun investicij. Prav ta njegova sorodnost in prilagodljivost k enemu in drugemu računu je vzrok, da povzročata njegova dodelitev pri upravi trgovskih podjetij sitnosti in knjigovodja ne ve, kam bi vtaknil gotove premoženjske dele, ki niso niti premični, niti nepremični inventar, in vendar oboje. Napačna dodelitev takih premoženjskih delov bi še ne bila tako velika pogreška, če bi ne bila običajno amortizacijska ali uporabna doba različna, tedaj niti desetletna, niti petdesetletna.

Prav radi tega je skoraj povsod potrebno vodstvo posebnega računa investicij, v katerem se zbirajo tisti

premoženjski deli, v katere smo investirali za gotovo dobo trajanja gotove vsote.

Kako važno in potrebno je, da se trgovec seznanj s posebnostmi tega računa, priča dejstvo, da me je nedavno dober trgovec pozval, naj mu pomagam urediti letne račune, ki navzlic pravilnemu knjigovodstvu in dobro uspevajoči trgovini izkazujejo visoko izgubo. Že na prvi pogled sem naletel na pogreško. Trgovec je najel lokal za desetletno dobo in plačal precej visoko najemnino za celo desetletje naprej ter ta izdatek vpisal med režijske stroške. Še ko sem ga poučil, da tu ne gre za enkratni strošek, ki naj bi se amortiziral že v prvem letu, ni bil popolnoma na jasnem. Ko pa sem mu v glavni knjigi otvoril račun investicij, ga obremenil za desetletno najemnino ter mu odobrilo eno desetino na breme režije za celoletno najemnino in povedal, naj v sledečih devetih letih stori isto, je razumel.

Vendar bilanca še vedno ni kazala pričakovanega uspeha. Prelistam prima noto zopet nekoliko in naletim ponovno na znaten izdatek, ki ga je trgovec plačal za adaptacijo lokalov in vpisal na račun režije. Seveda smo tudi to vsoto razdelili na desetletno amortizacijsko dobo—in račun je popolnoma odgovarjal pričakovanju, celo nekaj boljši je bil.

Pod računom investicij razumemo tedaj vsa tista izplačila, ki smo jih imeli za nabavo, napravo ali kako drugačno prilastitev gotovih premoženjskih delov ali pravic za določeno dobo, v kolikor se izplačilo nanaša na več let za naprej.

Poleg vnaprej plačane najemnine in adaptacijskih stroškov spadajo v ta račun zlasti razne električne instalacije, pridobitev raznih služnostnih pravic (cervitut) za določeno ali nedoločeno dobo, v kolikor je bilo to združeno z izdatki; dalje naprave potov in drč za izvoz blaga, naprave jezov za daljše in krajše izkoriščanje vodnih sil (v kolikor jih nismo priključili k računu nepremičnega inventarja); pravica za izkoriščanje vodnih sil ali kaka druga slična ugodnost za določeno dobo let; sem spada tudi odkup patentov, ki se po gotovi dobi pravtako amortizirajo, če jih še pred potekom ne izpodrinejo nove iznajdbe; v najetih prostorih tudi instalacije kakršnekoli vrste in slično.

Po času, ki je pogodbeno ali pa proračunano določen nam za uživanje odkupljenega ali nabavljenega dobra, se ravna tudi njegova amortizacija, vsled česar razdelimo izdatek s številom amortizacijskih let in dobljeni znesek odpišemo vsakoletno od vrednosti investicij.

To so v glavnem vse posebnosti tega računa.

Gospodarske beležke.

Trgovski pomočniki in kuluk.

Ponekod so davčna oblastva zahtevala od trgovcev, naj plačajo za svoje nameščence kuluk obenem z uslužbenskim davkom. Zbornica TOI smatra, da ne obstoji zakon. utemeljitev, ki naj bi obvezovala trgovca kot delodajalca za pobiranje te davščine, kakor je to predsisano za uslužbenški davek, zlasti ker § 47 veli, da se ima odkupnina plačati najkasneje do 1. oktobra, (tedaj ne z odbitkom na plačilo) sicer se iztirja prisilno.

Žigisanje delnic Narodne banke.

Narodna banka poziva vse delničarje naj najkasneje do konca tekočega leta predložijo vse stare delnice s kuponi vred pri njej ali pri njenih podružnicah v svrhu prepisa na novo vrednost (3000 Din namesto 500 Din). Tiste delnice, ki so bile založene o priliki zadnjega občnega zbora (v juliju), bodo prepisane in žigosane v najkrajšem času, na kar bodo lastnikom zopet na razpolago.

Indeks cen na debelo.

Narodna banka je izdala za julij običajno poročilo o indeksu cen, ki pa nikakor ne more odgovarjati dejanskemu stanju, ker izkazuje v primerjavi s pretečenimi meseci sledeče cene:

proizvodi	maj	junij	julij
rastlinski	80.5	77.8	78.9
živalski	73.2	71.7	74.7
rudninski	77.6	77.4	76.0
industrijski	73.0	71.7	71.3
skupni indeks	75.4	73.8	74.3

Dočim je porast indeksa rastlinskih proizvodov resničen, kar je posledica monopola žitnega izvoza, je naraščanje izkazujoči indeks cen živalskih proizvodov neverjeten, ker je znano, da so šle baš v juliju cene živine zelo močno navzdol. Vsled tega tudi skupni indeks cen ne odgovarja dejanskemu stanju.

Poslovni davek za podružnice.

Na podlagi pojasnila finančnega ministra je javila industrijska osrednja organizacija, da podružnice (filijalke) niso dolžne plačevati skupnega davka na poslovni promet pri davčnem uradu v katerem okolišu poslujejo. Prijave za skupni davek na poslovni promet in plačila izvršuje za svoje podružnice centrala pri svojem davčnem uradu. Davčne oblasti pa imajo pravico kontrole podružnic potom vpogleda v njihove poslovne knjige, o čemer poročajo davčnemu uradu na sedežu centrale, da se na ta način ugotovi pravilnost prijave.

Kuponi št. 10 investicijskega posojila zapadli.

Lastnike 7 odstot. investicijskega posojila opozarjamo, da zapade kupon št. 10 v plačilo ter ga je treba predložiti pri davčnih upravah ali pri blagajnah oddelka za državne dolgovne najkasneje do vstevšega 14. septembra.

Otvoritev proge Kraljevo—Raška.

Te dni je bila svečano izročena prometu proga Kraljevo Raška, ki tvori novo etapo v gradnji jadranske železnice preko Mitrovice v Boko Kotsko.

Poslovanje pri Zbornici TOI.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja tvrdke, ki se obračajo nanjo s prošnjami za izdajo carinskih potrdil, nadalje potrdil glede oprostitve skupnega davka ter svedočb o poreklu blaga, potniških legitimacij itd., da morajo vlagati svoje prošnje, odnosno prositi za izdajo navedenih potrdil najkasneje do 11. ure dopoldne, kadar želijo, da se jim izdajo potrdila še isti dan. Ta potrdila morajo potem dvigniti že ob 5. popoldne v zborničnem ekspeditu. Potrdila, za katera bi tvrdke prošile po 11. uri dopoldne, more zbornica izdati šele naslednji dan.

Lanskoletni tujski promet.

Društvo za tujski promet »Putnik« je izdalo brošuro, iz katere posnemamo sledeče podatke o tujskem prometu v naši državi v lanskem letu:

Skupno je obiskalo razne turistične kraje pri nas lani 551.956 oseb, ki so bivale 3.297.850 dni v tujkoprometnih krajih. Na enega turista odpade tedaj približno 6 dni bivanja. Po narodnosti je bilo 295.512 jugoslovanskih državljanov in 256.444 inozemcev.

Inozemci se delijo po državni pripadnosti sledeče:

Avstriji 72.174, Čehoslovaki 43.708, Nemci 47.731, Italijani 14.267, Madžari 26.321, Angleži 5.631, Francozi 4.590, Poljaki 10.187, ostale evropske države 10.923, balkanske države 12.345, nordijske države 1818, Severoameričani 4956, Južna Amerika 557, Azija 729, Afrika 191, Avstralija 12.

Trgovinski in precizijski uteži.

Glasom zakona o merah se sprejemajo v žigosanje samo sledeči trgovski in precizijski uteži:

a) trgovski po: 50, 20, 10, 5, 2 in 1 kg; 50, 20, 10, 2 in 1 dekagramov; 5, 2 in 1 gram.

b) precizijski po: 20, 10, 5, 2 in 1 kg, 50, 20, 10, 5, 2 in 1 dekagram, 500, 200, 100, 50, 20, 5, 2 in 1 gram, 50, 20, 10, 5, 2 in 1 centigram, 500, 200, 100, 50, 10, 5, 2 in 1 milligram.

Premestitev veterinarske postaje v Čakovcu.

Vsled odloka poljedelskega ministra se veterinarska postaja v Čakovcu preseli v Kotoribo.

Naša udeležba na velesejmu v Rotterdamu.

Ob sodelovanju »Jugoslovensko-nizozemske trgovske zbornice« priredi na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine o priliki velesejma v Rotterdamu v dneh 8.—17. septembra veliko gospodarsko in kulturno razstavo. Udeležnikom razstave daje pojasnila naša Zbornica TOI.

Čevljarska in usnjarska obrt in industrija proti Bati.

Kakor smo javili, je Bata dobil dovoljenje za zgraditev tvornice v Jugoslaviji. Za jutri je sklicano v Beograd veliko zborovanje obrtnikov in industrijalcev čevljarjev in usnjarjev, ki bo proti dovoljenju vložilo protestno resolucijo. Železniško ministrstvo je udeležencem dovolilo 50 odstotni popust na vožnji.

»SLADKORNA BITKA« V NOVEM SADU.

Pod tem naslovom prinaša Jugoslovenski Lloyd poročilo o odporu trgovcev proti izkoriščanju od strani sladkornega kartela, oziroma karteliranih velikoprodajalcev sladkorja.

Novi Sad ki troši letno okoli 700 vagonov sladkorja, je preskrbovalo doslej kartelirana skupina veletrgovcev, ki so sladkor oddajali trgovcem po tako napeti ceni, da so slednji ob detajlni ceni 13 Din za kg imeli komaj po 1 Din bruto zasluzka. Trgovci so se združili v večjo skupino, ki je nakupovala sladkor pri tvornicah neposredno in ne več potom omenjenega kartela veleprodajalcev sladkorja.

Veleprodajalci pa so se nad trgovci maščevali na ta način, da so pridobili med njimi nekaj odpadnikov, katerim so dobavili sladkor po tako nizki ceni, da ga v detajlu prodajajo po 11 Din, s čemer so seveda ostalim trgovcem takorekoč onemogočili vsako prodajo sladkorja, ker morajo tudi ob direkt-

Privredna revija.

Prejeli smo najnovejšo številko zagrebške »Privredne Revije«, ki si je pod novo direkcijo in pri povečanem obsegu pridobila v zadnjem času mnogo novih prijateljev v gospodarskih krogih. Med zanimivimi razpravami te zadnje številke naj navedemo uvodni članek ravnatelja revije M. Divjaka o Nemčiji o mednarodni gospodarski politiki, nadalje razpravo M. Vukinca o pšenici, dr. Rafaelija o Banki za mednarodna plačila, dr. Belina o kreditni in valutarni funkciji Narodne banke, zanimiv članek o razvoju naše trgovske mornarice, ki ga je napisal Viktor Cerič in razpravo dr. Račića o vprašanju preferenčnih carin za žito. V kroniki prinaša vsa najnovejša poročila iz gospodarskega sveta. Revija je priporočljivo čtivo za vsakega modernega gospodarja.

Naročnike, katerim smo razposlali opomine, tem potom ponovno vljudno prosimo, naj ne odlašajo s poravnavo! Izvrševanje dolžnosti je častna zadeva za vsakogar!

nem nakupu delati v izgubo. Vendar so trgovci doslej to borbo vzdržali, dasiravno jim veleprodajalci grozijo, da bodo detajlne cen znižali še za 25 par.

Udarec je za trgovce tem hujši, ker smo ravno v sezoni vkuhanja sadja, tedaj v najvišji sezoni sladkorne prodaje.

Že davno smo poudarili, da obstoj kartela sladkornih tovarn in poleg tega še visoka carinska zaščita ni v korist našemu gospodarstvu, ker od visokih sladkornih cen nimajo pridelovalci nič, kakor učijo dosedanje izkušnje, niti ni to kaka ugodnost za delavstvo v sladkornih tvornicah najmanj pa za trgovca in konzumenta. Potrebno je, da vsaj državne tvornice sladkorja, izstopijo iz tega kartela. Še veliko manj je pa osnovan in mnogo bolj škodljiv kartel — velikoprodajalcev sladkorja. O izidu te borbe bomo še poročali.

STATISTIKA INSOLVENC.

Zanesljivo merilo težke gospodarske krize je statistika insolvent, ki kaže letoš ponovno povečanje števila konkurzov in poravnjav.

V mesecu juliju je zabeleženih novih 49 konkurzov in 55 prisilnih poravnjav, ki se porazdelijo po posameznih banovinah sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	5	1
Dravska	5	7
Drinska	2	5
Dunavska	11	20
Zetska	1	1
Moravska	6	—
Primorska	3	1
Savska	12	15
Beograd	4	3
Vrbaska	0	2

Značilno je zelo visoko število konkurzov v žitorodnih pokrajinah, kjer gre večinoma za konkurze in poravnave žitnih trgovin vsled novega žitne-

ga zakona in vsled zakona proti zele-njaštvu.

Skupno število letošnjih insolvent znaša 288 konkurzov in 438 prisilnih poravnjav, skupaj 726 insolvent, nasproti lanskim istodobnim 443 konkurzom in 25 poravnjavam.

Po posameznih banovinah razdeljene insolvente v prvih letošnjih sedmih mesecih izkazujejo:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	42	8
Vrbaska	1	7
Dravska	46	61
Drinska	28	42
Dunavska	77	192
Zetska	7	7
Moravska	17	4
Primorska	12	10
Savska	39	94
Beograd	19	13

Tudi ta slika kaže največje število konkurzov v žitorodnih krajih, zlasti v Vojvodini.

ODPUSTITEV DAVČNIH KAZNI.

»Trgovski list« priobčuje zanimiv slučaj predpisa davčne kazni za ne-kolekovane poslovne knjige, ki jih je vodil trgovec še v času pred koncem leta 1928. Pomankljivost je ugotovil finančni kontrolni organ o priliki pregledovanja knjig zaradi uslužben-skega davka. Davčna uprava je odredila kolekovanje knjig in naložila petkratno globo.

Takih slučajev bo najbrže več, ker je to kazen predpisala ena večjih davčnih uprav pri nas, ki bi pač morala biti poučena o amnestijskem zakonu z dne 10. aprila 1929, s katerim se odpuščajo vse davčne kazni zaradi napačnih prijav in drugih kaznivih dejanj, zagrešena do 1. januarja 1929. Tozadevni zakon je tako jasen, da ga mora razumeti vsak in določa v 1. členu:

»Vse osebe, ki so storile kakršnokoli dejanje, kaznjivo po dosedanjih zakonih o neposrednjih davkih, odnosno po zakonih o taksah in trošarini, do vštetega dne 31. decembra 1928., se oproščajo vsake kazni.

Izrečene, a neizterjane kazni se ne pobirajo, že izterjane pa se ne vračajo.«

Drugi člen pa določa:

»Po razglasitvi tega zakona se ne smejo neposredni davki, odmerjeni za čas pred dnem 1. januarja 1929., izpreminjati na škodo davčnih zavezancev.

Prav tako se ne sme izvesti zoper nje kazensko postopanje zaradi morebitnih kaznivih dejanj, ki so bila storjena pred tem rokom.«

Trgovec je seveda vložil proti odmeri kazni pritožbo. A kdo mu povrne kolekovino v znesku 50 Din, ki jo je moral plačati za pritožbo, in kdo ga oškoduje za sitnosti in zamudo časa, ki je nastala vsled tega nepravice-nega postopka od strani davčne uprave?!

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — Stari trg

KROŠNJARSKA NADLOGA.

Pričakovali smo, da bodo lansko leto izdane naredbe omejele razpašeno krošnjarstvo, ki močno škoduje trgovini, a nas opazovanje poučuje ravno o nasprotnem. Ta nadloga narašča vsepovsod, posebno v okolici mest in večjih krajev, da ne omenjamo tudi najbolj skritih gorskih kotičkov.

Sicer imajo orožniške postaje nalog nadzorovanja krošnjarstva in tudi pregledovanja krošenj, ker se je doglalo, da krošnjarji poleg dovoljenih prodajajo tudi nedovoljene predmete, vendar se tudi ti nalogi doslej ne izvršujejo s potrebno strogostjo.

Nedavno je bil ljubljanski gremij prisiljen vložiti na policijski upravi zopet obširno vlogo, v kateri povdarja težki položaj trgovcev, ki morajo plačevati visoke davščine, a so pred to nadlogo takorekoč nezaščiteni,

ker je kontrola tako v mestih kot na deželi pomanjkljiva. Zlasti se pritožuje nad tem, da se zakon od 16. aprila 1929 o zapiranju in odpiranju obratov, ki prepoveduje krošnjarstvo ob nedeljah, verskih in državnih praznikih, ne izvaja in je, kakor v posmeh, ravno ob takih dneh opažati največ krošnjarjev na najbolj izpostavljenih mestih. Pritožba ne zahteva nič drugega kot striktno izvajanje zakona.

Potrebno bi bilo, da Zveza gremijev in Zbornica TOI tudi ukreneta na merodajnih mestih potrebne korake, da se ta škodljivi in vedno bolj naraščajoči pojav zatre povsod na deželi, kjer trgovec ne trpi nič manjše škode. Umestne bi bile tudi pritožbe posameznih gremijev na srezka poglavarstva.

Po širnem svetu.

Slaba žetev v Avstriji in na Madžarskem.

Najnovejše cenitve žitne letine na Madžarskem in v Avstriji kažejo, da bo letošnji pridelek mnogo manjši kot je bil lanski.

Cenitev letošnje žetve v primerjavi z lansko izkazuje sledeče množine vagonov po 10 ton:

	letos:	lani:
v Avstriji:		
ozimna pšenica	23.900	31.600
ozimna rž	43.500	50.600
na Madžarskem:		
pšenica	175.000	229.000
rž	54.000	72.000
ječmen	43.000	60.000
oves	15.000	26.000

Skupno bo tedaj letošnja žetev vrgla približno tretjino manj pridelka kakor lansko leto.

Nemčija zopet znižala diskont.

Zasilna odredba, s katero je Nemčija povišala pred tednom diskontno mero na višino 15%, je več škodovala kakor pa koristila vsled svoje prenapetosti, vsled česar se je diskont te dni znižal za 5% na 10%, a se tudi ta visoka mera smatra le kot začasna obrambna naredba.

Madžarska.

Vzporedno s finančno krizo v Nemčiji se razvija tudi madžarska finančna kriza. Devizne omejitve in bančni promet na Madžarskem je omejen do skrajnosti. Pengö na inozemskih borzah že četrti teden ne notira. Doma so izgubili bankovci zaupanje ter se Madžari osrbujejo s kovanim denarjem, katerega je pa čimdalje manj, ker je večinoma odtegnjen prometu. Težko dobo preživlja zlasti zunanja trgovina, ker je vsled nejasnosti madžarske valute skoraj popolnoma prenehal izvoz žita v Avstrijo in se tudi močno omejil uvoz iz inozemstva na Madžarsko. Položaj je zato zamotan ter ni mogoče ugotoviti, v koliko bodo vladni ukrepi opravili svojo dolžnost in rešili Madžarsko hujših finančnih in gospodarskih posledic.

Konec trgovinske vojne med Francijo in Sovjeti.

V Pariz je te dni dospela sovjetska trgovinska misija, da pripravi teren za bodoča pogajanja za sklep medsebojne trgovinske pogodbe.

Amerika »pomaga« Nemčiji.

Neugodni finančni položaj Nemčije skušajo ameriški farmerji izkoristiti na ta način, da jim ponujajo blago, zlasti bombaž, žito, kavo pa tudi baker in druge surovine v nakup proti dolgoročnim kreditom (do 3 let). Na ta način se skuša Amerika iznebiti prevelikih zalog. Dasiravno bi se te kupčije sklenile po obsejnih cenah, predstavljajo svojo vrsto dumpinga, ker bi Nemčijo ta način trgovine izoliral od ostalega sveta, njej na škodo, kajti dosedanje odjemalke njenih industrijskih proizvodov bi se v bodoče branile kupovati od nje, ker bi jim ameriške dobave zabranile plasirati njih lastne izvozne produkte na nemškem tržišču in bi svoje potrebe krile iz tistih držav, ki so odjemalke njihovih izvoznih produktov.

Taka »pomoč« bi pač koristila Ameriki, škodovala pa Nemčiji in ostalemu svetu.

NEMČIJA.

Začasno se je Nemčija izkopala iz najhujših finančnih težkoč s pomočjo Amerike, Francije in Anglije ter navezala potom oficijelnih obiskov svojih državljanov v inozemskih prestolnicah ter potom posetov inozemskih državljanov v Berlinu tesnejše stike s temi državami in z Italijo. Nezaupanje inozemstva v nemško politiko pa še vedno ni bilo odstranjeno, ker so izzvali združeni velenemci in komunisti takozvani pruski plebiscit, hoteč pri tem priti do svojih, če tudi nasprotujočih si ciljev. Če bi plebiscit izpadel ugodno za namene velenemcev ter komunistov, bi inozemstvo izgubilo vsako zaupanje v nemško politiko. Sreča, da je zmagala razsodnost in je glasovanje porazilo težnje združenih prevratnikov.

Dasiravno marka še vedno ne notira v inozemstvu, se je finančni trg v notranjosti umiril in borze poslušajo, če tudi v omejenem obsegu. Prvotne stroge devizne odredbe so že močno omiljene ter prinese morda še ta teden zopet normalno poslovanje.

Večina odpovedanih kreditov Nemčiji je zopet podaljšana za tri mesece.

Znižanje obrestne mere na Čehoslovaškem.

Čehoslovaška Narodna banka je povišala diskontno obrestno mero od 4 na 5 %, obrestno mero za lombardna posojila pa 5 do 6 %. Istočasno se je dvignila tudi privatna bančna obrestna mera za posojila za $\frac{3}{4}\%$ in znaša sedaj $7\frac{3}{4}\%$. — Kdaj pridemo pri nas na to stanje?

Nove devizne omejitve na Madžarskem.

Vsled slabega stanja madžarskih financ je budimpeštanska vlada prepovedala privatni nakup in prodajo deviz ter si je te posle pridržala izključno le madžarska državna banka. Poostreni so tudi vsi drugi predpisi glede omejitve izvoza kapitala.

Čehoslovaška-madžarska pogajanja

za sklep nove trgovinske pogodbe pričnejo dne 17. t. m. v Budimpešti.

Najvažnejša je enoletna odgoditev reparacijskih dajatev, ki so jo odobrile vse države z izjemo Jugoslavije, katera bi bila vsled svojega položaja najtežje oškodovana, vsled česar, umevno, zahteva primerne garancije in kompenzacije.

Poleg dosedanjih, začasnih sanacijskih ukrepov se dela na dosego dolgoročnega zunanjšega posojila v znesku 40 milijard dinarjev.

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi VII

Borzna poročila.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	273'80	274'40
1 ameriški dolar	56'40	56'40
1 avstrijski šilling	7'94	7'94
1 belga	7'87	7'87
1 bolgarski lev	—'409	—'408
1 češkoslovaška krona	1'674	1'67
1 francoski frank	2'22	2'21
1 italijanska lira	2'95	2'95
1 grška drahma	—'73	—'73
1 romunski lej	—'336	—'33
1 španska peseta	5'215	4'80
1 danska krona	15'07	5'05
1 švicarski frank	10'98	11'02
1 hol. goldinar	22'75	22'75
1 turška lira, papir	26'70	26'60
1 zlati frank	10'985	10'98
1 kanadski dolar	56'10	56'10
1 norveška krona	15'07	15'05
1 brazilski milreis	5'20	5'20
1 argentinski pezos	17'25	17'25
1 egiptovski funt	280'50	280'30
1 albanski frank	10'86	10'80
1 švedska krona	15'09	15'08

Nemška marka in madžarski pengö še vedno ne notirata na borzah. Močno je zopet padla španska peseta. Sicer položaj neizpremenjen.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 354—356, 7% Blairovo pos. 71—72'50, 2% Blairovo pos. 80—82, 7% inv. posojilo 77—78, tobačne srečke 25 — ponudba, agrarne obveznice 43—45, begluške obveznice 59—60. Rdeči križ 45 — ponudba, posojilo Drž. hipotekarne b. 71—73, Seligmanovo pos. 78—80.

Dočim so med tednom skoraj vsi papirji še dalje nazadovali, kar je bil predvsem plod špekulacij, so se koncem tedna zopet popravili ter dosegli celo notacijo nad višino pretečenega tedna.

Privatni efekti: Ljubljanska kredit. banka 120—123, Prva hrv. šted. 957—965, Strojne tov. 80, Kranjska industr. družba 312, Združene Papirnice Vevče 120—122, Narodna banka 6350—6500, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, Trboveljska 225—235.

Neizpremenjeno.

Tržna poročila.

Ameriško tržišče.

Ameriške blagovne borze notirajo sledeče cene (v oklepaju cene pred tednom):

Žito je zopet nekoliko padlo ter notira v Čikagu pšenica 48'75 (49'70) centima za bušel (27'21 kg); ostala žita notirajo v centimih za bušel (25'40 kg): oves 22'40 (22'85); rž 34'25 (34'75); koruza je doživela težak padeč ter notira komaj 48'85 (pred tednom 52'60).

Bombaž je predmet težkega nazadovanja, deloma vsled dobre nove kampanje deloma pa vsled ruske konkurence na evropskem trgu ter je tekom tedna v Newyorku zopet padel (od 8'10) na 6'70 centima za libro (0'45 kg).

Kava je zopet močno padla ter notira Newyork za vrečo v dolarjih: »Rio« No 7—4'92 (5'22), »Santos« pa 7'49 (7'95).

Kovine.

Na londonski kovinski borzi se beležijo sledeče cene v funtih za tono:

Baker ima padajočo tendenco ter notira 32'60 (pred tednom 32'95).

Cin je padel (od 114) na 112'12.

Cink je navzlic stvorjenemu kartelu nazadoval (od 12'85) na 11'37.

Svinec je nasprotno nekoliko porastel, kar pa se ne smatra za stalno, ter beleži 12'75 (pred tednom 12'35).

Kositer: 108'60 (108'35).

Aluminij: neizpremenjeno 85.

Antimon: neizpremenjeno 42'50 za angleško ter 19'25 za kitajsko blago.

Opij.

V prvem polletju smo izvozili iz države 11 ton sirovega opija. Večji del v Ameriko (8291 kg). Na hamburški borzi notira sirovi opij z 12% morfija po 7—9 šilingov za angl. libro. Cene pa so šle zadnji čas zopet navzdol.

Zito.

Pri nas ni na žitnem trgu nobenih sprememb. Obeta se celo zvišanje cen žita potom Privilegirane izvozne družbe, ki je pokupila že večjidel izvoznega presežka ter pričela z živahnim izvozom — zlasti po Donavi.

V inozemstvu so žitne cene vsepovsod znatno padle. Posebno močan padec beleži London, ki je prenapolnjen z ruskim žitom. Cene dosežajo komaj polovico lanskih. Pšenica je padla tudi v Romuniji in na Madžarskem zelo občutno.

Na naš trg vsled monopolizacije nimajo inozemske cene za sedaj še nobenega vpliva, pač pa pomenja padec cen v inozemstvu zopetno obremenitev konsumentov, pa tudi državnih financ.

Vino.

V Dalmaciji vlada na vinskem trgu popoln zastoj, dasiravno so cene ponovno padle ter se povprečno kupčuje s črnimi vini in opoli po 12 do 18 Din in z belimi po 16 do 20 Din za alkoholno stopinjo. Neprodane lanske zaloge se računajo na 180.000 hektolitrov. Posebno v Kaštelih, kjer je okoli 300 vagonov neprodanega vina, so v skrbeh za posodo za novi pridelek.

Enak položaj je v Baranji, kjer se dobra, stara vina ponujajo po 2 do 3 Din liter, a ni kupcev.

V Vršču so cene vina zopet močno padle ter notirajo bela vina 8—9 stop. Malliganda 1.15 do 1.35 Din, 10 do 11 stop. 1.35—1.65 Din, 11—12 stop. 1.65 do 2 Din, kvalitetna vina 11—13 stop. 2.75—4.50 Din, rdeča vina 10—12 stop. 1.80—2.20 Din za liter.

Tudi v Sloveniji so zaloge še vedno velike, zlasti na Štajerskem ter so cene zadnje dni zopet nekoliko padle.

Vseopovsod se pričakuje letos prav dobra letina.

Zagrebska občina proti previsokim cenam na trgu.

Ker se je kupujoče občinstvo pritoževalo, da so cene sadja na trgu previsoke, je mestna občina pričela prodajati sadje v lastni režiji na lastnih stojnicah ter ga prodajati (z dobičkom) polovico cenejše kot branjevke.

Jajca.

Položaj se je vsled izvoza v Italijo in Švico nekoliko izboljšal, vendar še vedno ni razčiščen zlasti zaradi kolebanja nemške marke. Berlin je plačeval ta teden jugoslovansko blago po 6.5 do 6.75 pfeniga komad franko meja neocarinjeno. Rusko blago je približno 1 pfenig cenejše, bolgarsko pa 0.5 in romunsko blago 0.25 pfeniga dražje.

Pri nas doma so cene še vedno zelo gibljive, vendar se držijo za sedaj še na prejšnji višini. Pričakovati je dviganja.

Alpaka.

Med nemškimi in avstrijskimi tvorničarji alpake in alpaka izdelkov je po dolgem pogajanju prišlo do osnovanja medsebojnega kartela. Ker pokrivata Avstrija in Nemčija okoli 85% svetovne potrebe, znači ustanovitev kartela najmanj zaustavljeno padanje cen alpaka izdelkov, obstoji pa celo možnost nenadnega porasta istih.

Svileni kokoni.

Kakor vedno, so skušali tudi letos špekulanti dobiti pri naših svilorejcih kokone za slepo ceno. Svilarška zadruga v Djevdjelijah pa je letos spravila v svoja skladišča za nad 23.000 kg suhih kokonov ter dosegla, da se je nakupna cena dvignila od prvotnih 8 Din na 12—14 Din za kg.

ŽIVINA.

Na zagrebskem trgu so ostale cene goveje živine neizpremenjene, pač pa so šla navzgor **teleta**, ki se plačujejo po 5.50 do 8 Din za kg žive teže, zaklana pa po 7 do 9.50 Din. Tudi pra-

šiči so šli nekoliko navzgor ter se je trgovalo po sledečih cenah: pitani 9 do 10.50 Din, nepitani 7 do 9.50, sremski zaklani 11.50 do 12.50 Din za kg.

Na sejmu v **Babini gredi** se je prodala

jala goveja živina po 4 in celo po 3 Din za kg žive teže, dočim je bila povprečna cena telet 5 Din za kg žive teže.

Prav tako so bile zelo nizke cene prašičev v **Virovitici**, kjer se je pitano blago plačevalo po 5 do 6 Din za kg žive teže.

V **Vinkovcih** so posebno padli konji ter se je prav dober konj plačal po 2.000 do 3.000 Din, slabši pa po 1000 do 1500 Din. Goveja živina se je plačevala po 4 do 6 Din in teleta po 6 Din za kg

žive teže. Prašiči so bili razmeroma dragi: blago za rejo 7—11 Din, za klanje 6—8 Din.

Pri nas so cene neizpremenjene, a se opaža pritisk mesarjev, da jih zbijejo še navzdol.

Na **Dunaju** so se cene prašičev dvignile za 5 do 10 grošev ter se je plačevalo pitano blago po 1.40—1.50 šilinga, mesno blago po 1.35—2.15, angleške križanke pa po 1.75—2 šilinga.

Lesno tržišče.

LESNI IZVOZNIKI POZOR!

Z dobro poučene strani smo prejeli informacijo, da se pripravlja proti neorganiziranim izvoznikom lesa na tihem naravnost zavraten namen, ki utegne pri nas na mah ubit vso malo in srednjo lesno trgovino in ji preprečiti vsako kupčevanje neposredno z inozemstvom.

Po vzorcu Poljske, ki je uvedla s prvim novembrom **naravnost prohibitivne carine za izvoz lesa** za vse tiste, ki niso združeni v enem izmed dveh obstoječih glavnih lesnih združenj (nekaki izvozni karteli), bilo pri »Zvezi gozdnih posestnikov« ali pri »Generalnem združenju lesotržnih zvez za Poljsko«, se pri nas dela na to, da bi se za **izvoz lesa uvedle visoke izvozne carine** ali pa **izdala prepoved za izvoz lesa**, zlasti mehkega za vse one dosedanje izvoznike, ki niso združeni v kartelu lesnih izvoznikov o katerem smo že tolikokrat pisali.

Dejstvo je, da o tem kartelu večina naših malih in srednjih izvozni-

kov niti najmanj ni poučena, še manj pa, da bi jih kdo vabil k vstopu v ta kartel.

Dejstvo je pa tudi, da se za monopolizacijo izvoza lesa, ki naj bi postal pri nas izključna pravica samo nekaterih izvoljencev, potezajo ljudje, ki bi morali skrbeti za vse enako, ne pa podpirati samo lesno veleindustrijo in veleizvoznike ter onemogočati udeleževanje malih in srednjih trgovcev, ker so bili za to poverjeni!

Ob dvanaajsti uri ponovno opozarjamo lesne trgovce na te nečedne namene, ki utegnejo zadati srednji in mali lesni trgovini smrtni udarec!

Sklicujemo se na naše letošnje tozadnevne članke in priporočamo, da jih sleherni lesni trgovec ponovno prebere ter nemudoma zahteva zaščite potom gremijalnih sekcij lesnih trgovcev, ker vas utegnejo dogodki prehiteti, potem bo seveda vsako ja-dikovanje prepozno!

POLOŽAJ NA LESNEM TRZIŠČU.

Bližamo se zaključku gredbene sezone, od katere smo si obetali izboljšanje, prinesla pa nam je ponovno razočaranje. Lesni izvoz iz Dravske banovine je letos zopet nazadoval, in sicer smo izvozili komaj slabo polovico lanskega, že itak slabega izvoza.

V pričakovanju padanja cen se omejuje zlasti naš glavni odjemalec — Italija v nakupu, o čemer pričajo zlasti nakupi tramov po notah. —

Iščejo se samo gotove dimenzije in se poleg tega zahteva blago letošnje produkcije. Prav taka naročila pa je težko izvršiti dočim imamo na skladiščih še znatne zaloge starega tramovja, ki počasi izgublja vsled novih kapric kupovalcev svojo vrednost.

V jelovini nam mnogo škoduje Avstrija s svojo boljšo kvaliteto in z ugodnostjo, da so naše železniške tarife za Italijo skoraj za 30 dinarjev

pri kub. metru višje kakor za Avstrijo. Zaloge jelovih desk se navzlic temu manjšajo.

Obdelava lesa pri nas je še vedno prepovršna, vsled česar je konkurenca Avstrije in Romunije ter celo Poljske, ki polagajo na obdelavo več pažnje, tembolj uspešna. Površna obdelava in prevelika štedljivost pri zamaanju, čeljenju in tudi pri vseh drugih manipulacijah nam več škoduje kakor druga konkurenca, ker kviri zunanji izgled našega blaga, ga postavlja kvalitativno na zadnje mesto in mu jemlje vsako privlačnost.

Težak je položaj pri drvih, ki jih imamo mnogo na zalogi, a jih bo težko spraviti v denar, ker so se vsled dolgega ležanja na neugodnih prostorih pokvarila. Mogoče nas reši obetajoča se huda zima?

O cenah je težko govoriti. Pri nas se mečejo v javnost višje cene kot obstoje faktično na trgu ter n. pr. ljubljanska borza že celo večnost ni čutila potrebe po reviziji cenika, dasiravno so cene med tem ponovno občutno padle.

Znano je, da se vse kupčije sklepa-jo danes mnogo nižje, tako pri veli-

kih kakor pri malih in srednjih trgovcih. Značilno pa je, da veletrgovci nočejo priznati, da prodajajo sami blago pod ceno, pač pa to neprestano očitajo manjšim češ, da jim kvirijo kupčijo. Naj pribijemo vsled teh neuteemeljenih očitkov samo eno:

Vsak mali in srednji trgovec je pripravljn z veseljem prodati svojo odvišno zalogo vsled pomanjkanja gotovine veleizvoznikom po še nižji ceni, ker mu navadno pri tem odpadejo razne sitnosti in riziko. Veleizvozniki, ki tako radi očitajo kvarjenje kupčije, pa se te ugodnosti nočejo poslužiti, kar je zelo lahko umljivo...

Res je, da so lesne cene prenižke; nihče ne občuti tega tako težko kot ravno mali in srednji trgovec, ki imata oba prenapolnjena skladišča, a nobenih kupcev. Vendar so v istem položaju tudi veleizvozniki, ki prodajajo svoje blago večinoma po še nižjih cenah, hotoč onemogočiti s tem prodajo malim in srednjim.

Nehajte že vendar s temi neresnimi in skrajno tendenčnimi predbacivavnji, ki gredo bolj upravičeno na naslov izvoznikov!

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Ob neizpremenjenih cenah vlada na borzi še vedno mlačno razpoloženje ter do sklepov sploh ne pride.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Bukove doge: 20 mm debeline, 90 cm dolžine; 15 mm debeline, 105 cm dolžine, Franko meja Postojna tranzit.

Bukova drva z nekaj hrastovimi, večina bukova, gabrova, brstova, dolžina 30/35 cm, franko meja.

Hrastove okroglice, suhe in bukove okroglice do 8 cm premera. Vse zdravo in suho, franko meja.

300 komadov parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 13 mm debeline (vezano).

150 komadov parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 20 mm debeline (vezano).

50 komadov parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 40 mm debeline (vezano).

3 m³ parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 13 mm debeline.

1 vagon 3 m³ parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 20 mm debeline.

2 m³ parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 27 mm debeline.

2 m³ parjene bukovine, I. do II., od 14 cm naprej, 40 mm debeline.

1 vagon 5 m³ parjene bukovine, I. ali I. do II., 40 mm, od 14 cm naprej, 3 m³ parjene bukovine, I. ali I. do II., 50 mm, od 14 cm naprej, 2 m³ parjene bukovine, I. ali I. do II., 90 mm, od 14 cm naprej, 2 m³ parjene bukovine, I. ali I. do II., 100 mm, od 14 cm naprej, 5 m³ naravne bukovine, očeljene, I. do II. kvalitete, 38 mm debeline, od 2 do 4 m dolžine.

Ca. 20 m³ naravne bukovine, od 20 do 30 cm, debelina 100 ali 110 ali 120 mm, dolžina vse samo 2-50 m. Cena najnižje franko Sušak pristanišče.

Bukovi naravni plohi, ostrorobi, paralelni, očeljeni, suhi: 3 m³ 28 mm, 10 m³ 38 mm, 4 m³ 58 mm, 3 m³ 68 mm, od 14 cm naprej, od 2 do 4 m dolžine, I.—II. kvalitete. Franko meja via Postojna tranzit.

Bukova prima drva, bukove in hrastove okroglice, kakor tudi mehka drva, Franko meja Postojna ali Podbrdo, oziroma Kranjska gora.

Dobave.

70 komadov hrastovih pragov nabavi do 20. avgusta Direkcija drž. rudnika Kreka. Pojasnila pri Zbornici TOI.

UDELEŽBA INOZEMSTVA PRI NAŠI ZUNANJI TRGOVINI.

Glasom statistike generalne direkcije carin so pri naši zunanji trgovini v prvem letošnjem polletju udeležene sledeče države:

a) izvozili smo v inozemstvo sledeče vrednosti:

	Din	v %
Italija	655.634.938	28·31
Avstrija	352.524.219	15·22
Nemčija	309.527.151	13·37
Čehoslovaška	196.668.167	8·49
Madžarska	182.900.131	7·90
Francija	115.635.136	4·99
Grška	96.077.673	4·15
Švica	85.896.707	3·71
Španija	44.358.454	1·92
Poljska	42.099.121	1·82
Anglija	40.674.856	1·76
Belgija	30.897.626	1·34
Združ. Amer. Drž.	25.104.786	1·09
Tunis	16.480.198	0·71
Argentina	16.401.612	0·71
Egipt	11.822.791	0·51
Sirija	9.757.116	0·42
Holandska	9.717.508	0·42

Uvažali smo sledeče vrednosti v blagu:

	Din	v %
Nemčija	486.983.509	18·86
Čehoslovaška	437.589.469	16·95
Avstrija	408.455.451	15·82
Italija	275.371.034	10·67
Anglija	195.670.094	7·58
Madžarska	129.066.648	5·00
Francija	112.798.516	4·37
Združ. Amer. Drž.	104.117.027	4·03
Brazilija	57.900.204	2·24
Indija brit.	53.772.885	2·08
Rumunija	48.768.698	1·89
Švica	48.428.336	1·88
Argentina	38.983.193	1·51
Holandska	33.972.220	1·32
Poljska	32.167.640	1·25
Belgija	27.662.280	1·07
Grška	17.449.516	0·68
Urugvaj	16.024.589	0·62
Kina	7.710.741	0·30

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozilčkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovci na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!